

Razvijamo se s sredstvi Evropske unije

Menim, da je Evropska unija upravičeno ponosna na svojo politiko pospeševanja kohezije, ki ustvarja priložnosti in zmanjšuje neskladja v višini dohodkov med posameznimi regijami. Tako evropska kohezijska politika pomaga najmanj razvitim regijam pri naložbah, ki jih same ne bi zmogle, prizadeva pa si poiskati tudi rešitev za problem pomanjkanja možnosti v drugih regijah, ki jim pomaga pri soočanju z vse bolj konkurenčnim globalnim gospodarstvom.

Danuta Hübner

Evropska komisarka za regionalno politiko

Kohezijska politika 2007-2013/ komentarji in uradna besedila, januar 2007

Kohezijski sklad

Kohezijski sklad je najmlajši izmed treh evropskih skladov. Ustanovljen je bil leta 1994. Namenjen je za doseganje ciljev evropske kohezijske politike. Po obsegu finančnih sredstev je drugi največji sklad Evropske unije (EU).

V programskem obdobju 2007-2013 je Kohezijski sklad vreden 69,5 milijarde evrov (po tekočih cenah) in je usmerjen v krepitev ekonomske in socialne kohezijske politike EU, in sicer s pospeševanjem trajnostnega razvoja, predvsem na področju vseevropskih prometnih omrežij in varovanja okolja. Ta sklad predstavlja tretjino proračunskih sredstev dodeljenih novim državam članicam (v primerjavi z 12 % v predhodnem obdobju). V regijah, ki jih podpira Kohezijski sklad, živi približno 167,2 milijona Evropejcev (oz. 34,4 % prebivalstva 27 držav).

Kohezijski sklad je namenjen državam članicam z bruto nacionalnim dohodkom nižjim od 90 % povprečja EU. V programskem obdobju 2007-2013 je do sredstev Kohezijskega sklada upravičenih 15 od 27 držav članic, in sicer Bolgarija, Češka, Estonija, Grčija, Ciper, Latvija, Litva, Madžarska, Malta, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovenija, Slovaška in Španija (pri slednji gre za t.i. prehodno podporo Kohezijskega sklada).

Razrez sredstev Kohezijskega sklada (v milijonih evrov)

država	sredstva Kohezijskega sklada
Bolgarija	2.283
Češka	8.819
Estonija	1.152
Grčija	3.697
Ciper	213
Latvija	1.540
Litva	2.305
Madžarska	8.642
Malta	284
Poljska	22.176
Portugalska	3.060
Romunija	6.552
Slovaška	3.899
Slovenija	1.412
Španija	3.543

Vir: http://ec.europa.eu/regional_policy/policy/fonds/pdf/annexe-recto.pdf

 Kohezijski sklad ni strukturni sklad. Strukturna sklada sta Evropski sklad za regionalni razvoj in Evropski socialni sklad.

Programsko obdobje 2000-2006

Pred vstopom v Evropsko unijo je Slovenija izkoristila možnost sofinanciranja okoljskih in prometnih projektov v okviru t.i. predpristopne pomoči Evropske unije, in sicer iz **programa ISPA** (*Instrument for Structural Policies for Pre-Accession*). Omenjeni program se je končal s polnopravnim članstvom Slovenije v Evropski uniji, 1. maja 2004. Vsi projekti, ki so bili sofinancirani v okviru programa ISPA in do omenjenega datuma niso bili končani, so postali projekti Kohezijskega sklada.

V obdobju od leta 2000 do 2006 je Evropska komisija potrdila 28 slovenskih projektov s področja okolja in prometa. Evropska unija je zanje namenila 253,6 milijona evrov. Večina projektov je bilo s področja okolja, in sicer 16, s področja prometa je bilo osem projektov ter štirje projekti tehnične pomoči.

Večina omenjenih projektov je že zaključenih. Tisti, ki se še izvajajo, pa se bodo zaključili najpozneje do konca leta 2010, ko se tudi izteče t.i. obdobje upravičenosti izdatkov za omenjeno obdobje.

Programsko obdobje 2007-2013

V okviru nove finančne perspektive za programsko obdobje 2007-2013 se sredstva Kohezijskega sklada v Sloveniji črpajo na podlagi **Operativnega programa Razvoja okoljske in prometne infrastrukture 2007-2013 (OP ROPI)**.

Kaj je operativni program?

Operativni program je dokument, v katerem je posamezna država članica predvidela črpanje sredstev iz posameznega evropskega sklada v programskem obdobju 2007-2013. Operativni program pripravi država članica in ga predloži v potrditev Evropski komisiji. Vsak operativni program je tako predmet pogajanj oz. usklajevanj med državo članico in Evropsko komisijo. Operativni program vsebuje neke vrste osnovni načrt, v katerem je predvideno, v kakšne namene bodo pridobljena evropska sredstva porabljena. Za novo programsko obdobje 2007-2013 je Slovenija za doseganje t.i. Cilja 1 (konvergenca) pripravila tri operativne programe v skupni vrednosti dobre 4,1 milijarde evrov.

Eden izmed operativnih programov je tudi 1,6 milijarde evrov vreden **Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture (OP ROPI)**. Omenjeni program je podlaga za črpanje zlasti iz Kohezijskega sklada, in sicer v višini dobre 1,4 milijarde evrov, v manjši meri, in sicer v višini 224 milijonov evrov, pa iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Slovenija je upravičena do črpanja sredstev evropske kohezijske politike iz Cilja 1 in Cilja 3.

CILJI	SKLAD		
Cilj 1 Konvergenca	¹ ESRR	² ESS	Kohezijski sklad
Cilj 2 Regionalna konkurenčnost in zaposlovanje	ESRR	ESS	
Cilj 3 Evropsko teritorialno sodelovanje	ESRR		

¹ Evropski sklad za regionalni razvoj

² Evropski socialni sklad

Vir: http://ec.europa.eu/regional_policy/policy/object/index_en.htm

„Cilj 1 oz. cilj »konvergenca« želi pospešiti rast in zaposlovanje v najmanj razvitih regijah. Poudarja predvsem inovativnost in družbo znanja, prilagodljivost socialnim in gospodarskim spremembam, kakovost okolja in učinkovitost javnih uprav. Cilj poleg Kohezijskega sklada financirata tudi ESRR in ESS. Sredstva so namenjena najmanj razvitim državam članicam in regijam.

Čemu je namenjen OP ROPI?

Kot je že iz naziva operativnega programa razvidno, je njegov osnovni namen usmerjen v izboljšanje infrastrukture v Sloveniji. Na podlagi omenjenega programa bodo financirani okoljski projekti, projekti prometne infrastrukture ter projekti s področja trajnostne rabe energije.

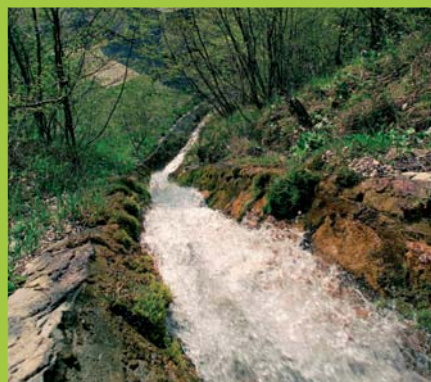
Med **okoljskimi projekti** bodo financirani projekti s področja ravnanja s komunalnimi odpadki, odvajanja in čiščenja odpadnih voda, oskrbe s pitno vodo ter zagotavljanja poplavne varnosti. Na področju **prometne infrastrukture** pa bodo sredstva namenjena gradnji ali razvoju prometne infrastrukture – torej tako železniške in cestne infrastrukture kot tudi pomorske in letališke infrastrukture.

Največ sredstev na podlagi OP ROPI – **dobrih 449 milijonov evrov** - je predvidenih za posodobitev železniške infrastrukture.

Za cestno in pomorsko infrastrukturo je zagotovljenih dobrih **241 milijonov evrov**. Za prometno infrastrukturo, ki zajema področja cest, javnega potniškega prometa ter letalske in letališke infrastrukture, je namenjenih **224 milijonov evrov**.

Dobrih **325 milijonov evrov** je namenjenih za varstvo okolja, in sicer za področje voda. V okviru tega bodo sredstva namenjena projektom za odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda, oskrbi s pitno vodo ter nenazadnje tudi za zmanjševanje škodljivega vpliva voda. Za ravnanje s komunalnimi odpadki je predvidenih dobrih **205 milijonov evrov**.

Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture	SREDSTVA EU (v evrih)	v %
1. Železniška infrastruktura	449.567.581	27,5%
2. Cestna in pomorska infrastruktura	241.370.738	14,8%
3. Prometna infrastruktura - ESRR	224.029.886	13,7%
4. Ravnanje s komunalnimi odpadki	205.568.426	12,6%
5. Varstvo okolja - področje voda	325.483.339	19,9%
6. Trajnostna raba energije	159.886.553	9,8%
7. Tehnična pomoč	29.693.221	1,8%
Skupaj	1.635.599.744	100,0%

Evropska sredstva za slovenske avtoceste

Z evropskimi sredstvi se sofinancira tudi izgradnja slovenskih avtocest. V programskem obdobju 2007-2013 je iz sredstev Kohezijskega sklada predvideno sofinanciranje štirih avtocestnih odsekov, in sicer Beltinci-Lendava, Slivnica-Draženci ter dva odseka na avtocesti A2: Pluska-Ponikve in Ponikve-Hrastje.

Evropska komisija je za dva avtocestna odseka, in sicer Beltinci-Lendava ter Slivnica-Draženci, odločbi že izdala, v kratkem pa se pričakujeta tudi odločbi za preostala dva avtocestna odseka. Odločba za izgradnjo avtocestnega odseka Beltinci-Lendava je bila izdana julija 2008, leto kasneje – novembra 2009 – pa še odločba za avtocestni odsek Slivnica-Draženci. Oba omenjena avtocestna odseka sta bila istega leta, kot sta bili izdani odločbi, tudi odprta za promet.

Skupna vrednost avtocestnega odseka Beltinci-Lendava znaša 116,4 milijona evrov, iz Kohezijskega sklada pa bo sofinanciran v višini 41,6 milijona evrov. To je bil prvi potrjeni t.i. veliki projekt iz Slovenije v novem programskem obdobju (2007-2013). Predmet naložbe je iz-

gradnja 17,2 km dolge štiripasovne avtoceste na odseku Beltinci-Lendava, ki je prevzel funkcije obstoječih glavnih cest: na zahodu povezuje obstoječi avtocestni odsek Vučja vas-Beltinci in na vzhodu prihodnji avtocestni odsek Lendava-Pince z odcepom hitre ceste do Dolge vasi.

Avtocestni odsek je del avtoceste Maribor-Lenart-Beltinci-Pince in bo najbolj koristil prebivalcem Pomurja in Štajerske. Zaradi avtoceste naselja in mesta (kot so npr. Lenart, Beltinci, Gornja Radgona, Radenci, Murska Sobota) ne bodo več obremenjena s tranzitnim prometom, zato bodo postala bolj turistično privlačna. Na avtocestnem odseku Beltinci-Lendava se bo na avtocesto preusmerila večina težkega tovornega prometa (približno 94 %), tako da naj bi na obstoječi glavni cesti ostalo zgolj šest odstotkov tovrstnega prometa.

Omenjeni avtocestni odsek je del avtoceste med Kopro in Lendavo ter tako tudi del vseevropskega prometnega omrežja (TEN-T) oz. nekdanjega V. evropskega koridorja od Barcelone do Kijeva.

Avtocestni odsek Beltinci-Lendava

Vrednost izgradnje 19,8 kilometra dolgega avtocestnega odseka Slivnica-Draženci je ocenjena na 278 milijonov evrov, od tega bo v višini dobrih 88,3 milijona evrov sofinanciran iz Kohezijskega sklada.

Projekt, ki je del avtoceste Maribor-Slivnica-Draženci-Gruškovje bo najbolj koristil prebivalcem Štajerske. Zaradi avtoceste naselja in mesta na območju Maribora in Ptujja ne bodo več obremenjena s tranzitnim

prometom, zato bodo ta naselja postala bolj turistično privlačna, kar jim bo dopuščalo možnost za razvoj. Projekt bo tudi koristil uporabnikom cestne infrastrukture s povečanjem zmogljivosti omrežja, preusmeritvijo velike večine tranzitnega prometa na avtocesto in povečanjem varnosti v prometu. Avtocestni odsek in deviacije vključujejo 292-metrski viadukt, pet mostov, 23 nadvoзов, pet podvoзов in en prepust. Na avtocesti je tudi obojestransko počivališče Dravsko polje. Avtocestna baza - izpostava Ptuj je predvidena v priključku Hajdina.

“ Za razliko od predhodnega programskega obdobja Evropska komisija v programskem obdobju 2007-2013 potrjuje le t.i. velike projekte. To so projekti, ki so sofinancirani iz Kohezijskega sklada ali Evropskega sklada za regionalni razvoj, katerih skupna vrednost presega 25 milijonov evrov na področju okolja ter 50 milijonov evrov na področju prometa. Projekte pod omenjenima vrednostima pa potrjujejo države članice oz. njen organ upravljanja.

Foto: SVLR in arhiv Darsa, d.d.

Avtocestni odsek Slivnica-Draženci

Regionalni center za ravnanje z odpadki Celje – skupni projekt 24 občin Savinjske regije

»Odpadki, ki jih dnevno proizvajamo v naših domovih, službah in drugod, postajajo vedno večji problem, a hkrati tudi priložnost. Odpadke lahko namreč v določenem delu koristno izrabimo in precej razbremenimo okolje,« so v eni izmed svojih predstavitvenih brošur Regionalnega centra za ravnanje z odpadki Celje (RCERO Celje) zapisali njegovi snovalci in na enostaven in za širši krog razumljiv način povzeli bistvo izgradnje tovrstnih centrov.

Regionalni center za ravnanje z odpadki Celje je celovit projekt za sodobno in okolju prijazno ravnanje z odpadki, katerega začetki segajo v leto 1993, ko je bila sprejeta strategija za ravnanje z odpadki na območju občine Celje. Dve leti kasneje pa so se začela pripravljala dela za izgradnjo centra.

O pomembnosti dobrih 58 milijonov evrov vrednega projekta za kakovost življenja tamkajšnjih prebivalcev priča tudi dejstvo, da je pri uresničitvi projekta vrste strnilo 24 občin v Savinjski regiji. Sredstva za sofinan-

ciranje izgradnje omenjenega regionalnega centra, ki je potekala v dveh fazah, so občine v višini približno 29 milijonov evrov pridobile tudi iz Kohezijskega sklada, in sicer v okviru programskega obdobja 2004-2006.

Z izgradnjo centra bo rešeno odlaganje komunalnih odpadkov za naslednjih 30 let za okoli 250 tisoč prebivalcev v občinah Bistrica ob Sotli, Braslovče, Celje, Dobje, Dobrna, Kozje, Laško, Mozirje, Podčetrtek, Polzela, Prebold, Rečica ob Savinji, Rogaška Slatina, Rogatec, Šentjur, Šmarje pri Jelšah, Šmartno ob Paki, Šoštanj, Štore, Tabor, Velenje, Vojnik, Vranksko, Žalec.

V prvi fazi izgradnje centra, ki se je pričela leta 2006 v Bukovžlaku, so bili poleg novega odlagališča odpadkov zgrajeni še sortirnica ločeno zbranih frakcij, zaprta kompostarna za biološko razgradljive odpadke, demontaža kosovnih odpadkov, upravni objekt, avtopralnica kot tudi vsa spremljajoča infrastruktura na kompleksu.

Prezračevalni sistem v kompostarni

Prostori za sortiranje odpadkov

Toplarna

Kljub učinkovitemu ločenemu zbiranju komunalnih odpadkov pa še vedno ostane precejšen del, ki se odloži na odlagališču. S postopkom t.i. mehansko-biološke obdelave odpadkov se lahko količine odloženih odpadkov zmanjšajo na najbolj ekonomičen in okoljsko sprejemljiv način. Z omenjenim procesom obdelave se volumen odpadkov – zaradi biološke razgradnje in izgube vode – zmanjša za tretjino. Druga tretjina pa se v toplarni termično obdela, preostanek odpadkov pa se odloži na odlagališču. Termična obdelava komunalnih odpadkov je zaključna faza pri postopku obdelave odpadkov.

Leta 2007 se je tako z izgradnjo dveh ločenih objektov, in sicer za mehansko-biološko in termično obdelavo odpadkov, pričela uresničevati tudi druga faza projekta.

Takšen tehnološki postopek omogoča proizvodnjo toplotne in električne energije z energijsko izrabo lahke frakcije preostanka komunalnih od-

padkov in odstranjevanja blata iz čistilne naprave. Toplarna bo vsako leto termično obdelala približno 20.000 ton predhodno obdelanih odpadkov in 5.000 ton blata iz čistilne naprave.

S pomočjo toplarne Celje bo doseženih več pomembnih ciljev. Predvideva se 65-odstotno zmanjšanje količine odloženih odpadkov na odlagališču Bukovžlak, na ekološko ustrezen način pa bo rešen tudi problem blata iz komunalne čistilne naprave. Pridobljena toplota bo izkoriščena za proizvodnjo elektrike, pa tudi kot dodaten vir za ogrevanje vzhodnega dela Celja. Termična moč kurilne naprave namreč znaša 15 MW, moč proizvedene električne energije pa 2 MW.

Gradnja Regionalnega centra za ravnanje z odpadki se je zaključila v letu 2008, celotna investicija pa je bila - po preteku poskusnega delovanja - zaključena v letu 2009.

Foto: Foto arhiv SIMBIO d.o.o., Celje

Mehansko biološka obdelava odpadkov

Odlagališče s spremljajočimi objekti

Odlagališče

Z evropskimi sredstvi do čistejše Savinje

»Celostno urejanje odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda in varovanja vodnih virov na povodju Savinje« je projekt, za katerega je bila izdana prva odločba za črpanje sredstev iz Kohezijskega sklada v programskem obdobju 2007-2013. Omenjena skupina projektov, s skupno ocenjeno vrednostjo dobrih 30 milijonov evrov, bo sofinancirana iz Kohezijskega sklada, in sicer v višini dobrih 15,1 milijona evrov.

V izvajanje omenjene skupine projektov, ki naj bi se predvidoma končalo sredi leta 2010, je vključenih dvanajst občin na povodju reke Savinje, in sicer poleg mestne občine Celje tudi občine Žalec, Prebold, Polzela, Braslovče, Šentjur, Laško, Dobrna, Štore, Vojnik, Rečica ob Savinji in Šmartno ob Paki. Zgrajene bodo tri čistilne naprave, in sicer v Kasazah,

Šentjurju in Dobrni kot tudi 48.904 metrov novega kanalizacijskega sistema.

Skupina projektov bo poleg izboljšanja zdravja in življenjskega standarda prebivalcev v omenjenih občinah prispevala tudi k izboljšanju gospodarske infrastrukture in bivalnega okolja. Bistveno bo prispevala tudi k zaščiti naravnih virov, ki so osnova za razvoj in konkurenčno prednost turizma kot tudi prehranbenega ter kmetijskega sektorja v regiji, in nenazadnje tudi k bolj usklajenemu razvoju regije.

Več informacij o projektu je dosegljivih na spletni strani: <http://www.povodje-savinje.si>

Čistilna naprava Celje

Izgradnja čistilne naprave Kasaze

Z naložbami omenjenih občin v okolje se tako nadaljuje skrb za čistejšo Savinjo. Leta 2001 je Slovenija – takrat še kot kandidatka za članstvo v EU – z Evropsko komisijo podpisala finančni memorandum o sofinanciranju nekaj več kot 18 milijonov evrov vrednega projekta izgradnje Centralne čistilne naprave Celje. Izgradnja omenjene čistilne naprave, ki je začela obratovati aprila 2004, je bila v višini 8,4 milijona evrov sofinancirana iz programa ISPA.

Osrednji cilj je bil izboljšati kakovost reke Savinje na odseku od Celja do Zidanega Mosta in s tem tudi kakovost reke Save pod Zidanim Mostom. Reka Savinja, ki teče skozi Celje, je bila pred začetkom delovanja čistilne naprave obremenjena zaradi dotoka komunalnih in tehnoloških odpad-

nih vod. Le-te so Savinjo kot tudi druge vodotoke tako onesnažile, da niso bile ogrožene samo živali in rastline, pač pa tudi človek.

Oskrba s pitno vodo ter odvajanje in čiščenje odpadnih voda neposredno vplivajo na kakovost življenja in bivanja prebivalcev na območju Celja. Zato je bila čistilna naprava eden izmed najpomembnejših razvojnih projektov Mestne občine Celje v minulem obdobju. Celoten projekt od priprave do izvedbe pa je občina zaupala javnemu podjetju Vodovod – kanalizacija Celje.

Foto: SVLR in arhiv upravičenca

Čistilna naprava Šentjur

Čistilna naprava Celje

Center za ravnanje z odpadki Puconci

Občina Puconci je v sodelovanju s tamkajšnjimi številnimi zainteresiranimi občinami (20 občin) septembra 2006 začela graditi prvo fazo Centra za ravnanje z odpadki (CERO) Puconci na opuščnem peskopoku KEMA Puconci, ki se bo razprostiral na dobrih 14 hektarjih površine in bo letno sprejel dobrih 40.000 ton odpadkov. Prva faza projekta, ki je z enoletnim poskusnim obratovanjem začela marca 2009, je v višini dobrih 3,3 milijona evrov sofinancirana tudi z evropskimi sredstvi, in sicer v okviru finančnega instrumenta ISPA.

CERO Puconci je celovit projekt, ki bo potekal v dveh fazah. Za prvo fazo, ki je v fazi zaključevanja, je bil finančni memorandum z Evropsko komisijo podpisan novembra 2003. V okviru prve faze, katere skup-

na vrednost je ocenjena na dobrih 14,3 milijona evrov, je razširjeno obstoječe odlagališče ostankov komunalnih odpadkov, zgrajeni pa so tudi zbirni center za ločene frakcije, zbirni objekt za posebne (nevarne) odpadke, hala za sortiranje in mehansko obdelavo odpadkov ter kompostarna.

Za drugo fazo CERO Puconci, z ocenjeno vrednostjo dobrih 24 milijonov evrov, pa se tudi že pripravlja vloga za sofinanciranje iz Kohezijskega sklada v okviru programskega obdobja 2007-2013, saj je omenjeni projekt sestavni del Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za programsko obdobje 2007-2013. V okviru druge faze je predvidena mehansko-biološka obdelava komunalnih odpadkov,

Kompostarna

Balirka

zgraditev čistilne naprave za izcedne in druge onesnažene vode kot tudi širitev deponije ter ureditev okolja z infrastrukturnimi priključki.

Začetki CERO Puconci segajo v konec devetdesetih let prejšnjega stoletja, ko so zainteresirane pomurske občine najprej podpisale pismo o nameri za gradnjo centra, nato pa še Krovno pogodbo o združevanju finančnih sredstev za zgraditev centra. Glede na to, da gre za zajeten okoljski projekt, tako finančno kot tudi glede na predvideni poseg v prostor, velja ob tem še posebej izpostaviti pomembnost informiranja lokalnega prebivalstva o predvideni gradnji. Občine so namreč pravočasno začele obveščati lokalno javnost o predvideni gradnji centra, tako da so krajani privolili na gradnjo odlagališča in projekt ni bil deležen

negativne medijske kampanje. Znatneje projektu niso nasprotovali niti prebivalci naselij Puconci in Vaneča, ki so najbližje odlagališču.

Za gradnjo in obratovanje regijskega centra v Puconcih je vrste strnilo 20 občin z območja upravnih enot Murska Sobota, Ljutomer in Gornja Radgona, ki se razprostirajo na 1.080 km² in skupaj štejejo približno 105.000 prebivalcev, na leto pa pridelajo za 37.000 ton odpadkov. Omenjenemu projektu se je v letu 2009 pridružilo še 7 občin z območja upravne enote Lendava s 23.600 prebivalci, ki na leto ustvarijo 9.000 ton odpadkov.

Foto: arhiv upravičenca

Hala za mehansko obdelavo

Sortirna linija

S sredstvi EU do boljše pitne vode na Goriškem

Zaradi specifične lege mesta Ajdovščina kot tudi zaradi razgibanosti kraškega terena so se zelo pogosto pojavljale težave z oskrbo tamkajšnjega prebivalstva s pitno vodo. S poseljevanjem pobočij nad mestom pa so se težave še povečale. Z namenom dolgoročne rešitve omenjenih težav je občina Ajdovščina pripravila projekt Vodooskrba Trnovsko Banjške planote, ki je bil sofinanciran tudi s sredstvi Evropske unije.

Evropska komisija je odločbo za omenjeni projekt izdala novembra 2001. Projekt, vreden dobrih 6 milijonov evrov, je EU sofinancirala v višini 2,5 milijona evrov, in sicer v okviru predpristopne pomoči (ISPA).

Projekt je bil razdeljen na dva sklopa, izvajal pa se je na okoljsko občutljivem kraškem območju, kjer je zaradi kraške konfiguracije terena ogrožena tako kakovost kot količina pitne vode, še zlasti v sušnem obdobju. Prvi sklop, ki je bil končan aprila 2004, se je nanašal na vodooskrbo, drugi pa na odvajanje in čiščenje odpadnih voda. Ta del projekta je bil končan septembra 2005.

V okviru prvega sklopa – vodooskrbe – je bil dokončan vodovod po Gori, ki je bil tudi najpomembnejši del investicije. Poleg tega pa je bil z izgradnjo novega vodohrana za Ajdovščino obnovljen in dograjen vodovod Hubelj, obnovljene so bile glavne vodovodne linije med izvirom Hubelj in naseljem Lokavec, na novo pa je bil zgrajen tudi vodohran in vodovod

po Dolgi Poljani. V prvem sklopu je bilo tako skupaj zgrajenih približno 40 km novih vodovodnih linij ter za 900 m³ novih vodohranov.

Izgradnja približno 9 km novih kanalizacijskih kanalov kot tudi treh črpalšč ter čistilne naprave za naselje Col in okoliške vasi z zmogljivostjo 500 populacijskih enot (PE), pa so rezultati uresničitve drugega sklopa projekta, ki se nanaša na čiščenje in odvajanje odpadnih voda. Osrednji namen tega sklopa projekta je bila zaščita vodnih virov. S to naložbo se je približno 3500 prebivalcev ajdovske občine, ki proizvedejo 166.000 m³ odpadnih voda, priključilo na čistilno napravo.

V okviru programskega obdobja 2007-2013 pa je občina Ajdovščina v sodelovanju še s tremi občinami – mestno občino Nova Gorica ter občinama Brda in Renče-Vogrsko – vključena v izvajanje projekta »Varovanje vodnega vira Mrzlek in celovita oskrba prebivalstva s pitno vodo na območju Trnovsko-Banjške planote, Goriških Brd in Vipavske doline«.

Omenjeni projekt, katerega skupna vrednost je ocenjena na 37,3 milijona evrov, bo v višini 18,2 milijona evrov sofinanciran iz Kohezijskega sklada. Preostali znesek pa bo financiran iz državnega in občinskih proračunov.

Do marca 2012, ko naj bi bil projekt končan, bo zgrajena čistilna naprava za pitno vodo Hubelj, posodobljeni bosta vodarna in čistilna naprava za pitno vodo Mrzlek, obnovljenih ali na novo zgrajenih pa bo tudi približno 75 kilometrov cevovodov ter 11,5 kilometra kanalizacijskega sistema.

Foto: arhiv upravičenca in DG Regio (photo gallery)

Za trajnostno rabo energije 160 milijonov evrov

V novi finančni perspektivi je v okviru OP ROPI približno 160 milijonov evrov namenjeno za trajnostno rabo energije, in sicer za štiri vsebinske sklope:

- ▶ energetska sanacija in trajnostna gradnja stavb v javnem sektorju,
- ▶ učinkovita raba električne energije,
- ▶ inovativni ukrepi za lokalno energetske oskrbo ter
- ▶ demonstracijski projekti, informiranje in svetovanje.

Za razliko od ostalih področij v okviru OP ROPI, kjer gre za neposredne potrditve projektov, se bodo v okviru trajnostne rabe energije sredstva razdeljevala na podlagi javnih razpisov.

S področja trajnostne rabe energije, v okviru katerega so projekti sofinancirani iz Kohezijskega sklada, sta bila maja 2009 objavljena dva javna razpisa v skupni vrednosti 10 milijonov evrov, in sicer javna razpisa za

sofinanciranje daljinskega ogrevanja na lesno biomaso (DOLB) in za sofinanciranje individualnih sistemov ogrevanja na lesno biomaso (KNLB).

Primer dobre prakse – SVEA, Lesna industrija d.d., Zagorje

Eno izmed podjetij, ki je bilo uspešno na razpisu za sofinanciranje individualnih sistemov ogrevanja na lesno biomaso je tudi zagorsko podjetje SVEA, Lesna industrija d.d., Zagorje. Omenjeno podjetje se je na razpis prijavilo s projektom rekonstrukcije obstoječe kotlovnice in vgradnje kotlovske naprave na lesno biomaso z močjo 2,8 MW, in sicer v izpostavi svojega podjetja v Litiji (podjetje SVEA, Lesna industrija Litija, d.d.).

Skupna vrednost projekta znaša 662.000 evrov, od tega jim je v okviru razpisa uspelo pridobiti približno tretjino vseh sredstev oz. 198.589 evrov.

Foto: arhiv upravičenca - SVEA, d.d.

Dela na kotlarni v Litiji so se zaključila oktobra 2009, ko je bila prenovljena kotlovnica tudi slovesno izročena svojemu namenu. V okviru projekta je podjetje vgradilo tako tehnološko kot tudi ekološko najsodobnejšo opremo za proizvodnjo toplotne energije na tem območju, kar bo bistveno prispevalo k učinkovitejšemu gospodarjenju z lastno biomaso v Skupini SVEA in prispevalo k čistejšemu in bolj urejenemu okolju.

Gre za enega pomembnejših dogodkov tako za Skupino SVEA kot tudi za prebivalce v neposredni bližini podjetja v Litiji. Stari parni kotel z močjo 5,4 MW, ki je z obratovanjem pričel daljnega leta 1974, namreč ni več ustrezal okoljskim normativom, poleg tega pa je bil njegov izkoristek zelo slab.

Investicija v novo kotlovsko napravo na lastno lesno biomaso (z avtomatskim dodajanjem goriva, sistemom za doziranje biomase, čiščenjem dimnih plinov z vso potrebno regulacijo in ureditvijo objekta) bo omogočila proizvodnjo toplotne energije za tehnološke potrebe (sušilnice, lakirnica, itd) kot tudi za ogrevanje vseh proizvodnih in skladiščnih prostorov na omenjeni lokaciji.

Omenjena investicija bo tako prispevala k učinkoviti – več kot 86-odstotni - izrabi lastne biomase in k zmanjšanju vplivov na okolje.

“ Konec leta 2009 je trajnostna raba energije z Ministrstva za okolje in prostor prešla v pristojnost Ministrstva za gospodarstvo, kjer v okviru Direktorata za energijo deluje Sektor za aktivnosti učinkovite rabe energije (URE) in obnovljivih virov energije (OVE), ki izvaja aktivnosti na razpisih.

Kje do dodatnih informacij?

Informacije o kohezijski politiki v Sloveniji

<http://www.euskлади.si>

Generalni direktorat EK za regionalno politiko (DG Regio)

http://ec.europa.eu/regional_policy

Predstavništvo Evropske komisije v Sloveniji

<http://ec.europa.eu/slovenija>

Informacijske točke Europe Direct

Zavod PIP

Gospodsvetska cesta 83
2000 Maribor
Telefon: 02/ 234 21 46

Regionalna razvojna agencija Severne Primorske d.o.o.

Erjavčeva 4
5000 Nova Gorica
Telefon: 05/ 33 06 682

Zavod PIP

Zvezna ulica 10
9000 Murska Sobota
Telefon: 02/ 535 27 60

A.L.P. Peca d.o.o.

Prežihova ulica 17
2390 Ravne na Koroškem
Telefon: 02/ 82 17 860

Razvojni center Novo mesto d.o.o.

Ljubljanska cesta 26
8000 Novo mesto
Telefon: 07/ 33 72 980

Celjski mladinski center

Mariborska cesta 2
3000 Celje
Telefon: 03/ 490 87 40

Izdajatelj: Služba vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko

Oblikovanje in grafična priprava: Tiskarna Pleško d.o.o., Ljubljana

Število natisnjenih izvodov: 2000

Kraj/leto izida: Ljubljana, 2009